

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 123.

V Ljubljani, v sredo 30. maja 1888.

Letnik XVI.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEK“

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri opravištvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan 12 gl.

„ pol leta 6 „

„ četrt leta 3 „

„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.

„ pol leta 8 „ — „

„ četrt leta 4 „ — „

„ jeden mesec 1 „ 40 „

Vredništvo in opravišтво „Slovenca“.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 29. maja.

Špiritni davek.

Poslaniška zbornica je danes pričela razpravo o špiritnem davku, ki ga je odsek včeraj srečno dovršil. Zadnja odsekova seja je bila jako burna in tudi obravnava v zbornici utegne biti jako živahna. Za splošno razpravo se je vpisalo 12 proti- in 8 zagovornikov. Nasprotniki so: Steinwender, Menger, Kronawetter, Neuwirth, Plener, Tausche, Pickert, Schwab, Fuss, Spens, Auspitz, Proskowetz. Zagovorniki pa so: Jaworski, Nadherny, Šuklje, Türk, Salašek, Struskiewicz, Rutowski, Wiedersperg.

Koliko poslancev bode na vsaki strani govorilo, se zdaj še ne vé, vendar pa utegne biti jutri splošna razprava dovršena. Levičarji hočejo neki pri vsakem

paragrafu nasvetovati glasovanje po imenih, pa bodo že še odjenjali, ker bi bilo sicer nemogoče zakon do sastanka delegacij dovršiti. Ako bo pri posameznih paragrafi dosti govoričenja, bo tudi brez ustnega glasovanja reč do 7. junija komaj komaj dognana.

Prvi govornik je bil koroški poslanec Steinwender, ki je tožil o veliki izgubi, katera vsled novega zakona zadene deželo Koroško, kjer imajo deželno priklado na opojne žgane pijače. Vsled novega davka bodo po sodbi Steinwenderjevi ljudje manj žganja pili, in deželi odide toliko dohodkov, da bode treba deželno priklado povikšati za 10 odstotkov.

Poljski poslanec Jaworski pojasnoval je razmere na Gališkem in stvarno zagovarjal zahteve poljskega kluba. Levičar dr. Menger je pa ravno gališke tirjatve na vso moč zavračal in poljski klub smešil, kar je le mogel. Ako Poljaki na leviči čujejo take psovke, jih pač ne bode obhajala skušnjava potegniti z nemškimi liberalci in razrušiti sedanjo večino državnega zbora.

Mirno in stvarno je novi zakon razpravljal češki poslanec baron Nadherny ter dokazoval, da bodo novi davek plačevali žganjepivci, ne pa izdeljevalci, in da se žganje ne bode tako silno podražilo kakor trdijo nasprotniki, pač bode državi mogoče odpraviti stalni primanjkljaj in znižati ali pa celó popolnoma opustiti nekatere bolj občutljive davke.

Dr. Kronawetter je govoril za žganjepivce in miloval uboge ljudi, katerim se bode pijača podražila, in za katere nihče ne skrbi. Pri davku na sladkor so se dajala darila sladkornim baronom, pri žganju se dovoljujejo darila kmetijskim lordom, nihče pa ne pomisli, da ta darila prihajajo iz žepov ljudi, ki to uživajo.

Za njim je prišel na vrsto naš poslanec Šuklje, ki je v pričetku omenjal deželne priklade na žgane pijače na Kranjskem in priznaval, da se bode dohodek te priklade sicer znižal, da pa vendar naši

poslanci ne morejo pritrditi Mengerjevemu predlogu, po katerem naj bi se 12 milijonov vsega davka razdelilo posameznim deželam, in le drugo obračalo za državne potrebščine. Ker Vam njegov govor pošljem po stenografičnem zapisniku, mi ni treba o njem dalje govoriti. Samo to še omenim, da je med živahnim pritrdjevanjem desnice levičarjem na koncu rekel, da bi bili oni pripravljeni še veliko več dovoljiti Poljakom, ako bi mogli z njih pomočjo zopet priti na državno krmilo.

Za njim poprime besedo finančni minister Dunajevski, za katerim danes govorita še poslanca Neuwirth in Türk. Potem bo splošna razprava sklenena in bosta izbrana dva glavna govornika, ki bosta s poročevalcem vred še le jutri govorila. Jutri bo torej na vsak način glasovanje o pričetku razprave, ki se bo nadaljevala tudi v večernih sejah.

Za njim bo predsednik sklenil današnjo sejo, ter bo gospod minister govoril še le jutri. Razun ministra prideta jutri na vrsto še dva govornika, potem bo splošna razprava zaključena in prideta na vrsto še dva generalna govornika in poročevalec Meznik, potem pa bo že jutri glasovanje o pričetku posebne razprave.

Današnji „Wr. Tagblatt“ poroča, da zaradi zaslug za špiritni davek ne postane samo poljski poslanec Jaworski tajni cesarjev svetnik, ampak ob enem tudi dr. Rieger zaradi zaslug, ki jih je imel za davek na sladkor, in da je veliko odlikovanje namenjeno tudi dr. Mezniku, ki je bil poročevalec pri davku na sladkor in poroča tudi sedaj o špiritnem davku.

Gospodska zbornica

je danes rešila državni proračun in sprejela od poslaniške zbornice odklonjeni dispozicijski zaklad. Vsled tega pride proračun jutri nazaj v poslaniško zbornico, ki ga bode ob 10. uri dopoldne obravnavala kot prvo točko dnevnega reda.

Ob petindvajsetletnici mašništva premilostivega gospoda knezo-škofa

Že zopet nam letošnje leto slavnostno
Radosti je zvezdo razvnelo;
Ko, mili vladika, z vso čredo radostno
Praznuješ slovesnost veselo.

Nazaj se Ti danes okó ozira,
Nazaj četrtino stoletja,
In sladke spomine veselo prebira,
Spomine mladostnega cvetja.

In duša v spomin Ti pozivlje vesela
Oltar novomašni sred Rima;
Odkoder Te Božja je roka privéla
Na stolico svet'ga Maksima. —

In gledaš naprej i v bodoče čase
In v strahu trepéče srcé ti:
Kdor Kristusu čredo sedajne dni pase,
Oj mora znati trpeti.

Ob levi in desni bijó se boji,
Besneje kot kdaj so se bili;
In v tropah drv se sovražni roji,
Da sveto bi cerkev zdrobili.

S solzami oblita so tla krvava,
Vihar jih nevsmiljeno stresa:
Katoliška krepka vihrá zastava,
In dviga nas z zemlje v nebesa.

Saj Krista obljuba v večni veljavi,
Obljuba zmage gotove
Blešči neizbrisno se na zastavi,
In srca k junaštvu zove.

Le hrúmi prihodnjih časov sila,
Le bijte se boji krvavi;
Zvestoba se srcem ne bo zdrobila,
Ki so jo prisegla zastavi.

In kakor od pete prah odpada,
Sovražnikov trop odletava;
Nad strtimi trupli pa v zmagi zavlada
Katoliška slavna zastava.

Kjer čredo zvesti pastir varuje,
Ž njim čreda se vdano spaja;
Zastonj tam viharja sila hruje,
Saj zvestih src ne omaja.

In s Tabo se druží čreda zvesta
In v trdni nadi krepí se;
In v svetem ognji za božjo nevesto
Od dneva do dneva množí se.

Le glej krog sebe ovčice svoje,
Naš rod svojo vero ljubéči,
Ki deško zateka v naročje se Tvoje,
Sledéč Ti v ljubezni goreči.

Tvoj praznik pastirjev i srca dviga
In spaja s teboj jih tesneje,
Ljubezen jim znova zate vžiga,
Jim ogenj navdušenja greje.

Zastonj nas temá peklenska pritiska,
Ki širi nelepa jo knjiga,
Vzbudivša se sila katoliškega tiska,
Junaško k borbi se dviga.

Le v boji krepí se srcé in čelo,
Le stiska stvarja junake,
In zbira za težko, a slavno delo
Pogumne svoje vojake.

Sv. Rešnjega Telesa procesija

se na Dunaji vrši jako slovesno. Ker ima pomen dvorne slovesnosti, vdeležujejo se nje po ukazu cesarjevem vsi po kakem redu odlikovani dostojanstveniki v dotičnih uniformah. Ker je tudi mnogo državnih poslancev odlikovanih z raznoterimi redi, ne da bi pa imeli potrebno uniformo, dovolili so cesar, da se smejo z redovi odlikovani državni poslanci procesije vdeležiti tudi v črnem fraku.

Govor poslanca dr. Gregorca

o ljudskih šolah na Koroškem in Štajerskem in o nemškem šulvereinu.

(V državnem zboru dne 3. maja 1888.)

(Konec.)

Priznati moram, da se rešenje pritožbe precéj in le z malimi izjemami strinja z besedo in smislom člena XIX. državne temeljne postave. Naučno ministerstvo namreč izjavlja, da ima na ljudski šoli v Šmariji slovenščina veljati kot poučni jezik, nemščina pa se more učiti kot neobligaten predmet od 3. leta naprej. S tem pa ne morem biti zadovoljen, ker to je odgovor le na jedno pritožbo. Manjka še odgovorov na deset drugih prizivov in pritožeb. Prav za prav dolžan je naučni minister razveljaviti vso odredbo, ker se je sam prepričal — dokaz je v odgovoru na pritožbo — da odredba popolnoma nasprotuje državni temeljni postavi. Toda on tega ni storil in tako sili morda še 300 šolskih občin, naj pošljejo pritožbe. Jaz mislim, da bi bilo pripravneje takoj razveljaviti odredbo.

O tej reči imam le še jedno opazko. Gospod naučni minister je ravno tako kakor predsednik deželnemu šolskemu svetu štajerskemu s službeno prisego obljubil izvrševati državno temeljno postavu. Žalostno bi bilo, ko bi ti visoki uradniki ne bili zadovoljni, da sami ne izpolnjujejo državnih temeljnih postav, temveč še svojim podredjenim uradnikom ukazujejo isto storiti, ko bi očitno širili nepokorščino. To bi bila korupcija, ki bi od zgoraj se širila mej narod.

Tako se godi nam Slovencem! Mi smo prvi slovanski narod, ki je prišel pod žezlo cesarske hiše Habsburg-Lothringen. Zvesto smo udani tej prevzvišeni hiši že nad 600 let. Nikoli nismo se vdeležili nobene vstaje. Sinovi našega naroda so se vdeležili skoraj vseh bojov ter žrtvovali kri in premoženje za to prevzvišeno cesarsko hišo.

Zato mislim, da nismo zaslužili, da tako z nami postopajo, da niti v deželah, kjer ne prebivamo raztreseni, marveč vkupno živimo, ne smemo imeti jedne čisto slovenske enorazrednice. (Prav res! na desnici.)

Ljudska šola je prvo odgojevališče za narod, in to zlorabijo, da nas ponemčujejo.

To nasprotuje državni temeljni postavi in krasnemu geslu: „Viribus unitis“, ki zahteva najprvo združenje vseh sil, vseh narodov. Ponemčevanje, ki

Vladika, le motri dneve bodoče!
In zróč na ovčice Ti drage,
Zadrvi jo dalje; bij boje vroče,
Saj čaka Te venec zmage.

Zastonj pa se trudi roka človeška,
Zastonj se sama upira;
Če jej ne pomôre oblast nebeška,
Propada in tožno umira.

Ko Izrael zidal je mesto sveto,
Razdelil je delo razpóli.
Borimo i mi se z rokami vneto,
Srcé pa pomoči izmóli!

Za nas, o vladika, Ti prosí Očeta,
Mi bomo molili pa zate,
Da s Tabo po zmagi se cela četa
Preseli v nebeške svate.

Ko veka četrť spet večnost preplavi,
Slavéc zlatomašno veselje,
Oj, glej zmagonosno spolnene v slavi
Prisrčne te naše želje!

Bogomil.

nam usiljujejo, je proti veri, morali in človekoljubju. Tú veljajo besede nemškega pesnika in modrijana Herderja: „Večje škode ne moreš storiti narodu, kakor če mu vzameš njegov narodni značaj, posebnosti rodú in jezika“. Ali ljubi kateri narod kaj bolj od jezika svojih očetov? V njem je bogastvo njegovih misli, izročil, zgodovine, vere in načel življenja, v njem je njegova duša, njegovo sree. Kdor narodu jemlje jezik, kdor mu ga sramoti, ta se pregreši nad neumrljivim imetjem, katero bi morali od starišev podedovati otroci in unuki.

Ponemčevanje je v resnici proti veri, morali in človekoljubju; nasprotuje tudi programu te vlade, kajti dne 8. oktobra 1879 je slovesno proglasila v prestolnem govoru: „Duševne in gmotne koristi vseh narodov države z enako skrbjo gojiti, to si bode Moja vlada vedno prizadevala.“

Ponemčevanje konečno nasprotuje stališču, poklicu in nalogi avstrijsko-ogerske države. Znano je, da si ravno sedaj trudimo pridobiti si simpatije slovanskih narodov na Balkanu. Toda nam ne bodo verjeli, ako bodo morali videti, da z njihovimi slovanskimi brati tukaj v Avstriji pogosto postopajo, kakor z brezpravnimi Heloti. (Poslanec dr. Vitezić: Prav res!)

Pravijo, da bode vojska s slovansko velevladjo. Mi Jugoslovani gotovo ne želimo te strašne vojske, ker bi ne bila na korist naši državi, marveč Angliji. Ko bi pa vendar ta nesreča nas morala zadeti, moram reči, da je to najslabše pripravljajanje za vojsko, ako morajo avstrijsko-ogerski Slovani po dolgoletnem čakanju prevarani in razjarjeni reči: Dokler bota grof Taffe in gospod Tisza duševne koristi slovanskih narodov prepuščala takim naučnim ministrom in šolskim oblastim kakor doslej, imajo avstrijsko-ogerski Slovani malo upanja najti pravico. Bog pomagaj in poboljšaj, posebno pa našega ministra gospoda pl. Gautscha! (Dobro! Dobro! na desnici.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. maja.

Notranje dežele.

Dunajski nadškof, kardinal dr. Ganglbauer je zbolel, vendar pa ni nobene nevarnosti, kajti včeraj se je neki peljal že na sprehod.

Ministerstvo zunanjih zadev preklicuje, da je na dnevnem redu kakova zadeva, ki bi pretila evropskemu miru. Odreka se vsak pomen pisavi madjarskih listov in izjavi Tiszovi o pariški razstavi, koja se vladi ni zamerila zaradi vojskega vprašanja, marveč zaradi tega, ker se prireja v proslavo revolucije.

Ogerska regnikolarna deputacija si je v svoji predvčerašnji seji izvolila predsednikom kardinala Haynalda, poročevalcem Falka. Meritorična posvetovanja pričnó se začetkom oktobra.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. bo pri prihodnjem konzistoriji, ki se bo vršil dne 1. junija, samó nekaj italijanskih in inozemskih škofov odlikoval.

Neki belgrajski dopis v „Pol. Corr.“ odločno oporeka trditvam ruskega časopisja, da je sedanji **srbski** kabinet Kristićev le prehod za naprednjaško ministerstvo. Garašanin bajé nikakor ne hrepení za sedaj še po vladnem bremenu; izjavil se je, da mora Kristić najmanj tri leta ostati na krmilu, potem še-le bo delal na to, da bodo dobili naprednjaki vlado popolnoma v svoje roke.

Bolgarija se bo vdeležila pariške razstave. Finančni minister bo v kratkem imenoval komisijo, ki bo določila, kateri proizvodi se bodo razstavili. Bolgarsko vino, slive, rožno olje, duhan in pa izdelki domače industrije, kot plahte, narodne noše i. dr. so gotovo predmeti, ki so vredni, da jih svet natančneje spozna. Pariška bo prva razstava, koje se bo Bolgarija samostojno vdeležila.

Zadnje dni je potovalo skozi Varšovo več oddelkov **ruskega** topništva. Generalni gubernator jih je nadzoroval, potem pa so nemudoma odšli na svoje odkazane kraje.

Vsled nemških naredeb zoper **francoske** potnike v Alzaciji-Loreni zahteval je Clémenceau od vlade, naj se začne pogajati z družbo vshodnih železnic, da ta prevzame vodstvo ekspresnega vlaka čez Arlberg, ki vozi sedaj skozi Mühlhausen. Ako bo treba, spravil bo Clémenceau to zadevo pred državni zbor.

Pri volitvi **belgijskih** provincijalnih svetnikov so izgubili liberalci v Luksenburgu večino. V provinciji Namuru so izgubili katoliki sicer nekaj sedežev, zato so jih pa pridobili v Flandernu in Limburgu. „N. Fr. Pr.“ javka, da jej izid volitev ne ugaja. Verjamemo! — V Bruselji bo otvoril kralj razstavo dne 6. junija.

Angleški krogi splošno obéutijo, da **Irci** ne bodo mogli prezirati papeževga pisma. Izjave katoliških poslancev v Dublinu pomenijo edino le opravičevanje njihovega dosedanjega postopanja, nikakor pa niso naért za prihodnost.

V **italijanski** zbornici se je predvčerašnjim prečital nastopni predlog poslanca Nicotere in tovarišev: Zbornica, prepričana o potrebi, da se dopolnijo brambene stavbe na nabréžjih in v odličnejših morskimi mestih, posebno v Napolji, Palermu, Mesini, Livornu, Genovi, Benetkah, pozivlja vlado, da najkasneje pri zopetnem sestanku parlamenta meseca novembra predloži potrebne naredbé. Vsled predloga vojnega ministra razpravljala se bo ta zadeva pred vojnim proračunom.

Vesti, da bo odpoklican **turški** veleposlanik v Petrogradu, Šakir paša, kot novi veliki vezir v Carjigrad, nasprotuje poročilo, da si je Šakir paša ravnokar najel neko poslopje v petrograjski okolici kot poletensko bivališče.

Rumunski nemiri še vedno niso zadušeni. V okraji Romanu v Moldavi so zopet začeli kmetje razgrajati; vlada je tje odposlala večje število vojakov.

Izvirni dopisi.

Iz Kóčevja, 27. maja. (Izvirni dopis.) Že teden dni mudim se tú v središči Kočevcev v zasebnih poslih in torej ni časa nisem imel, ogledati si prijazno, napredno mesto. Ko sem hodil danes teden po mestu, vzbujale so pozornost moje večje ali manjše gručé radovednih meščanov čitajočih na voglih prilepljene ogromne plakate: „An die wackeren Bürger der Stadt Gottschee! Theuere Stammesgenossen!“ Sprva sem mislil, da je to kak cesarski manifest. V omenjenem plakatu, katerega je iz Ljubljane poslal c. kr. profesor Binder tukajšnjemu poštarju Hauffu, torej se ljubljanski nemški telovadci meščanom zahvaljujejo za sprejem in gostoljubnost. Gut Heil! Hvaležnost je tudi lepa čednost! Privoščimo jim to veselje, saj so bili „svoji med svojimi“; nihče jih ni motil in oviral pri njih velikonemški zabavi, katera je bila Kočevcem nekaj obliž za rane in poraz pri zadnjih deželnozborskih volitvah. — Dovolite mi, da dodatno izpregovorim še o slavnostnem „komersu“. Govorilo in napivalo se je povsem v velikonemškem duhu. Najbolj dostojna in mirna bila je še napitnica gimn. vodje g. K.: „Dem Frohsinn und der Freude.“ Toda koj za njim skalí občno veselje c. kr. prof. Binder iz Ljubljane, ki v strastnem govoru omenja, da veselje do zdaj ni moglo prodreti še v vsa nemška srca, kajti razmere v Avstriji so zdaj take, da celó mnogi možje, katerim se v žilah pretaka nemška kri, izneverili so se nemški stvari, poslušali slovenske glasove ter postali pristaši narodne stranke. C. kr. prof. Binder končuje svoj govor: „Ne strašite se nekih nemškosovražnih moči, ostanite zvesti nemški stvari! Pomislite, da je nemški vladarski rod vstvaril Avstrijo“ itd. — Po ti nečuvenci breztaknosti zapoje ljubljansko nemško telovadno društvo „Das deutsche Lied“. Lavarike Binderjeve spravile so tudi nekega Rüttinga iz Ljubljane na noge, ki je opominjal in na srce polagal Kočevaricam, neprestano gojiti nemško svojstvo in narodnost. Konečno pozivlja Kočevarice, naj deca svoja vzgojujejo v nemškem smislu, da obranijo v Kočevji nemško potomstvo. No, tega jim tudi nihče noče ugrabiti. Vsakemu svoje! Poprašam, kedo je ta mož, in reklo se mi je, da je faktor Bambergove tiskarne. Na misel mi pride shod kranjskih ognjegascév v Ljubljani v nedeljo o sv. Florijanu, katerega sem se tudi jaz kot odposlanec vdeležil. Omenjeni mož je prav po lisičje govoril v magistratni dvorani, če primerjam njegov kočevski govor. Ker je videl, da na shodu prevladuje slovenski živelj in da nekateri hoté spraviti na dnevni red točko o slovenski komandi, hitro je besedo zasuknil in rekel: To je vse eno, naj govori ta slovenski, oni pa nemški, mi ne gasimo z jezikom, temveč z vodo. Kako lepa fraza! Kaj pomaga g. Bambergu, čegar požrtvovalnost gledé zlaganja in izdajanja slovenskih šolskih knjig, slovenske književnosti vsi slovenski časopisi hvaležno priznavajo, in nekaj let sem tiskarna vedno več tal dobiva med slovenskim občinstvom, če pa poslovodja njegov očividno škoduje tiskarni s svojo velikonemško propagando med Slovenci.

Predgradski.

(Dalje v prilogi.)

Iz Mošenj, 25. maja. (Strela.) Srečno je prestala veliko nevarnost tukajšnja družina gostilničarja g. Pristavca, po domače Pernuša. Bilo je v torek popoldne. Nenadoma pridrvé se iznad Stola pogubonosni oblaki, stemni se, zabliška in trešči v nadstropno hišo imenovanega gostilničarja.

Strela je prodrla s skalicami kriti krov, katerih je mnogo podrobila, in si poiskala bajé odprtino v podstrešje in hudo gospodarila v sobah prvega nadstropja. V prvi spalo je 5letno dete, katero je ravno kakih pet minut poprej vsled neke slutnje pribežalo v pritličje, rekoč: da se boji; pod posteljo napravila je strela veliko luknjo. Od tod je divjala v sosedno sobo, popolnoma zdrobila eno okno; prizanesla pa tik okna spijočemu 12 dni staremu otroku, tako, da se mu ni nič žalega zgodilo. Ko se je v prvem nadstropji znosila, obrnila se je v pritličje, kjer je bila zbrana ostala družina; v kuhinji je zapustila spomin v steni, pa zopet prizanesla varhinji z otrokom v naročji; kar je najčudnejše, ljudje v veži so čutili pod nogami gorkoto, kakor so mi pravili, videli nekako svetlobo in vendar se ni nihče najmanje poškodoval in da nijeden ni vedel, da je treščilo, dokler niso od sosedne hiše prišli povedat, kateri so videli podstrešno okno pokvarjeno. Ko so pozneje šli male in večje luknje in praske v zidu, nabrojili so jih okolu 40.

Strela vdarila je tisti dan tudi še na dveh družih mestih.

Iz Trsta 27. maja. (Prihod ces. vis. nadvojvode Karola Ludovika in nadvojvodinje Marije Terezije.) Včeraj okoli 1. ure popoldne prijadral je v luko Lloydov parnik „Marija Terezija“ s prej imenovanima visokima osebama in njih spremstvom. Precej na to so se razobesile cesarske zastave na gradu in na namestništvu; razobesil je tudi Lloyd na svoji palači svojo zastavo in mestna palača svojo, in vse ladije v luki Lloydove in druge so se praznično okrasile. Pozdravit so šli precej visoka gosta namestnik s svojo soprogo in pomorski okrajni poveljnik kontre-admiral Wiplinger s svojim štabom. Ko so bili poslovljeni na ladiji, šli so na breg in tam so pričakovali visoka gosta namestnik z dvornima svetovalcema Rinaldinijem in Reyo, uradništvo namestništva, policijski vodja Pihler in mestni župan Bazzoni. Okoli 2. ure se je pripeljal nadvojvoda s svojo soprogo v čolnu od ladije do brega, kjer je izstopil. — Tu se je pogovarjal nekoliko časa z nekaterimi navzočimi gospodi in se podal potem v palačo namestništva, kjer so bili predstavljeni zastopi raznih društev in različne višje osebe.

Med drugimi so bili sprejeti mil. škof, vojaški poveljnik s štabom, kontre-admiral baron Wiplinger, nadsodišču predsednik Defacis, državni nadpravnik Urbančič, predsednik deželnega sodišča Mozetič, gospe istrijske podružnice „rudečega križa“, vodstvo podružnice tržaške „rudečega križa“, podpredsednik finančnega vodstva baron Plenker, predsednik pomorske vlade vitez Alber, poštni vodja Biringer, mestni župan, podpredsednik kupčijske zbornice Dimmer.

Potem se je nadvojvoda peljal ogledat razstavo obrtniške umetnosti v muzeju Revoltella, kjer so ga pozdravile in se mu poklonile predsednica Mompurgo in gospe odbornice društva „Priatelji umetnosti“. Ko je visoki gost z mnogim zanimanjem razstavljena dela ogledal, izrazil se je jako zadovoljno o razstavi, želel ji srečno bodočnost in potem podal se zopet na parnik.

Zvečer je bila visokima gostoma na čast soareja pri baronu Marku Mompurgu, katero sta blagovolila počastiti tudi visoka gosta. V krasnih sobanah Mompurgove palače je bil cvet izbrane družbe, mil. škof, vse vrste gosposke in konzuli tujih držav. Na vrtu, kateri je bil čarobno električno razsvetljen, je bila godba. Ob 1/2 10. uri sta se ces. visokosti pripeljali v kočijah do palače v spremstvu dvorne dame grofice Zichy in naddvornika grofa Pejacevič-a; pred hišo so bili pozdravljeni od barona Mompurge in od njegove gospe. Ko so se prikazali visoki gostje, je godba zasvirala cesarsko himno. — Potem so bile zopet predstave in mnogi gospodje in gospe so imeli čast, da so govorili z visokima udoma cesarske rodovine. — Na to so se podali v vrt, kjer je bil koncert in ob 11. uri so se poslovili. Nadvojvodinja se je s svojo spremljevalko podala nazaj na parnik, nadvojvoda pa se je peljal potem še z grofom Pejacevičem nekoliko okoli po mestu, potem pa se tudi on vrnil nazaj na ladijo. Ko sta se visoka gosta podala v mesto in tudi potem ko sta se vračala, je z neke druge ladije razsvetljeval bengaličen ogenj

morsko površino, s parnika „Marija Terezija“ pa je svetila električna luč.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, 29. maja.

Predseduje g. župan Grasselli. Navzočih je vseh trideset mestnih odbornikov. Overovateljema zapisnika seje imenuje g. župan mestna odbornika Kleina in dr. Stareta.

G. župan naznani, da je došlo od slavnega deželnega predsedništva vabilo, naj se mestni zbor in mestni magistrat vdeležita na sv. Rešnjega Telesa dan slovesne sv. maše in slovesnega sprevoda. Župan povabi mestne odbornike, naj bi se mnogoštevilno udeležili slovesnega sprevoda. Župan dalje naznanja, da se je bivši mestni odbornik, stavbeni svetnik Fran Potočnik zahvalil v pismu iz Gorice za zahvalno pismo, sklenjeno po mestnem zboru in odposlano po županu, ter prosi, da bi mu ohranili prijazen spomin. (Dobro.) Gosp. župan nato naprosi najstarejšega mestnega odbornika g. Matijo viteza Zittererja di Casa Cavalcina, da prevzame predsedništvo in vodi volitev novega župana.

Gospod starosta prebere dotične določbe mestnega statuta ter naprosi mestna odbornika dr. Vošnjaka in Žagarja, da prevzameta skrutinij. Oddalo se je trideset glasovnic, od katerih se je glasilo 27 za dosedanjega župana, gospoda Grassellija, po jeden glas pa so dobili mestni odborniki: Fran Povše, dr. Mošé in dr. Vošnjak.

Gosp. župan Grasselli prevzame zopet predsedništvo in izreče najtoplejšo zahvalo za nov dokaz sijajnega zaupanja od strani mestnega zbora in ljubljanskega prebivalstva. Gosp. župan izjavi, da s pridržkom, ako Nj. Veličanstvo presvetli cesar njegovo izvolitev blagovoljno potrdi, isto prevzame. (Občno odobravanje.)

Vrši se potem volitev podžupana. Oddano je bilo zopet 30 glasov. 28 glasov dobil je dosedanji podžupan g. Vaso Petričič, po jeden glas pa mestna odbornika dr. Mošé in dr. vitez Bleiweis-Trsteniški.

Vršila se je potem volitev stalnih osmerih odsekov mestnega odbora.

Izvoljeni so bili gospodje mestni odborniki:

V magistratni odsek: Župan Peter Grasselli (načelnik), dr. vitez Karol Bleiweis-Trsteniški, Ivan Vlad. Hrasky, Mihael Pakič, Vaso Petričič, dr. Ivan Tavčar.

V personalni in pravni odsek: Ivan Gogola, dr. Alfons Mošé (načelnik), Ivan Murnik, dr. Josip Staré, dr. Ivan Tavčar (namestnik).

V finančni odsek: Josip Benedikt, Ivan Gogola, Ivan Hribar, Vaso Petričič (načelnik), Fran Ravnihar, dr. Josip Staré, dr. Ivan Tavčar (namestnik).

V stavbinski odsek: Ivan Vlad. Hrasky, Ivan Murnik (načelnik), Srečko Noll, Mihael Pakič (namestnik), dr. Josip Staré, Josip Tomek, Ivan Velkovich.

V odsek za uboge: Župan Peter Grasselli (načelnik), Anton Klein, Henrik Ničman, Matija vitez Zitterer di casa Cavalcina, prof. Toma Zupan, Karol Žagar.

V policijski odsek: Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški (načelnik), Ivan Gogola, dr. Vinko Gregorič, Peregrin Kajzel, Ignacij Valentinčič, dr. Josip Vošnjak (namestnik), Karol Žagar.

V šolski odsek: Fran Povše, Ivan Rozman, Ivan Tomšič, dr. Josip Vošnjak (namestnik), Matija vitez Zitterer di casa Cavalcina, prof. Toma Zupan (načelnik), Iv. Železnikar.

V odsek za olupšavo mesta: Oroslov Dolenc, dr. Vinko Gregorič, dr. Alfons Mošé, Fran Povše (namestnik), Fran Ravnihar (načelnik), Ignacij Valentinčič, Ivan Velkovich.

V klavnično ravnateljstvo: Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški, Henrik Ničman, Mihael Pakič.

V direktorij mestnega vžitinskega zakupa: Ivan Hribar in Anton Klein, poleg nju gosp. župan.

V vodovodni odsek: Ivan Hribar, Vaso Petričič, Fran Ravnihar, Josip Tomek, dr. Mošé.

V stalni mestni zdravstveni svet izmed mestnih odbornikov: Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, dr. Vinko Gregorič, Matija vitez Zitterer di casa Cavalcina in izmed meščanov po nasvetu dr. viteza Bleiweis-Trsteniškega v takih zadevah jako vešč gospod A. Kremžar, upravitelj deželne bolnice.

V upravno komisijo za lokalno realnino zaklado izvoli se mestni odbornik Ivan Velkovich.

(Konec prih.)

Književnost.

„Introductio in novi testamenti libros sacros, concinnata a Leonardo Klofutar, Ss. Theol. doctore, instituti studiorum theol. dioecesiani direttore, stud. bibl. N. F. prof. p. o., capituli cathedr. canon. hon., imp. austr. ord. Francisci Josephi equite etc. etc. Labaci 1888. Ex officina lithographica Klein et Kovač.“ — To je naslov najnovejšemu književnemu delu domačega našega učenjaka ter veščega eksegeta. Občudovanja vredna je pridnost našega vodje bogoslovnih véd: za vse predmete, koje uči, spisal si je v teku let učnih knjig sam. Leta 1885 prejeli smo izpod spretnega peresa njegovega lepo delo „Historia Evangelica“; lansko leto izdelal nam je učni komentar pastirskih listov sv. apostola Pavla, in te dni nas je iznenadil z imenovanim učenim delom, ki je izdelano na podlagi najnovejših preiskavanj. V lepi, lahkoumljivi latinščini podaja učni g. kanonik bogoslovcem v tem „Uvodu“ ves dotični predmet v dvéh glavnih delih, razpravljajoč najprej zgodovino svetopisemskih knjig novega zakona sploh, in v drugem obširnejšem oddelku jako temeljito pismo o posameznih knjigah n. z. — Književna bogoslovna dela našega učenjaka so na dobrem glasu tudi zunaj Avstrije, in z velikim pridom jih rabijo pri predavanji v marsikaterem bogoslovnem učilišču. Gotovo bodo tudi to vso predelano „Introductio“ povsod sprejeli z veseljem. — Le to željo bi imeli do spretnega našega pisatelja: naj bi svoja prelepa dela dajal tiskati, kajti litografirani spisi delajo težavo marsikateremu očesu.

Književno naznanilo. „Pedagogičkega društva.“ Ravno kar je izšel II. Pedagogički letnik z nastopno vsebino: 1. Fr. Gabršek „Občno ukoslovje“. 2. J. Ravnikar „Zgodovina slovenskega ljudskega šolstva“. 3. J. B. „O šolskih stavbah“ z 22 podobami. 4. Tone Brezovnik „Namen, ureditev in poraba šolskih knjižnic“. 5. Josip Bezljaj „Navod za risanje strojev“ z 28 podobami. 6. J. L. „Pogled na pedagogičko polje l. 1887“. 7. T. B. „Šolstvo na Štajerskem v šolskem letu 1886/7“. 8. J. L. „Ob učilih“. 9. „Poročilo o prvi slovenski stalni učilski razstavi Pedagogičkega društva v Krškem“. 10. Fr. Gabršek „Poročilo o društvenem delovanju v minolem društvenem letu“. 11. „Dodatek“. 12. „Vabilo“.

Izborno izbrana tvarina sama priporoča knjigo, ki obsega 227 strani ter velja za neude 1 gl. 40 kr. (vezana v celo platno 40 kr., v poluplatno 30 kr. dražje); po pošti 5 kr. več. — Naroča se pri odboru „Pedagogičkega društva“ v Krškem, v Rud. Milicevi tiskarni v Ljubljani, pa tudi pri vsaki drugi knjigarni. — V istih založbah se dobé tudi še sledeče knjige „Pedagogičkega društva“. 1. „Pedagogički letnik, I. leto 1887“, po 1 gl. 40 kr. 2. Fr. Gabršek „Občno vzgojeslovje“, po 80 kr. 3. J. Bezljaj „Pouk o črtežih“, II. del, po 30 kr. 4. Fr. Gabršek „Občno ukoslovje“, po 80 kr.

Slovenski učitelji! Sezite pridno po teh knjigah ter vabite tudi občinstvo k naročbi in k pristopu k temu obče koristnemu in jedinemu slovenskemu pedagogičko-literarnemu društvu! Od izdatne podpore je zavisen ves napredek in nadaljno vspešno delovanje „Pedagogičkega društva“, ki si prizadeva pospeti se na stališče „hrvatskega pedagogičko-književnega zbora“!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru je izdala dve lični knjižici pesmi. Prvi je naslov: **Zbirka narodnih pesmi**. 1. snopič, cena 10 kr. Ta zbirka obsega 27 pesmi raznih slovenskih pesnikov, ki so se med prostim našim narodom udomačile kot narodne. Tem je pridejanih 12 slovenskih zdravic, ki se popevajo v poštenih veselih družbah. — Drugi knjižici je naslov: **Svete pesmi za šolarje**. Četrti popravljeni natis. Z dovoljenjem kn. šk. lav. ord. Cena 10 kr. Ta snopič obsega 35 raznih pesmi, ki se pojó pri sv. maši in je jako primerno darilce za šolsko mladino.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) daroval je krajnemu šolskemu svetu ptujske okolice za razširjenje šolskega poslopja tristo goldinarjev.

(Županom stolnega mesta Ljubljane) bil je v včerajšnji seji mestnega zbora izvoljen gosp. Peter Grasselli, podžupanom gosp. Vaso Petričič.

(Premil. gosp. knezoškof) delili bodo zakrament sv. birme rado v ljubiški dekaniji in sicer: Dne 23. julija v Beli Peči, dne 24. julija na Dovjem, dne 25. julija v Koroški Beli, dne 26. julija v Zaspju, dne 27. julija v Gorji, dne 28. julija v Koprivniku, dne 29. julija v Srednji Vasi, dne 30. julija v Lescah, dne 31. julija na Breznici in dne 1. avgusta v Begunjah.

(Česko-slovenska vzajemnost.) Poročali smo že, da je „českoslovinsky spolek“ v Pragi poslal v dar lepo vsoto 20 gold. — Iz pisma, ki ga je slavni rodoljub češki i slovenski, častni član „Matici Slovenski“, gosp. Jan Lego, iz tega namena poslal podpredsedniku družbe sv. Cirila in Metoda gosp. L. Svetcu, izvemo še več novejšega. Z ozirom na zgornji dar piše velecejenjeni rodoljub: „Ta svota ni sicer velika, in če bi nam bilo mogoče, Vašo družbo krepkeje podpirati, sevé da bi to prav radi storili; ali naš spolek je še mlad (ker po potrjenji svojih pravil živi še le dva meseca), potreb slovenske narodnosti pa je veliko“. — Ravno takrat je razposlal spolek tudi še naslednje vsote: 20 gld. družbi sv. Mohora; 30 gld. Narodni šoli; 5 gld. Dramatičnemu društvu; 10 gld. Glasbeni Matici; 25 gld. Slovenski Matici. Za slovenski prevod lepe češke, salonske pripovedke „Nebesa“ je odločil spolek slovenskemu prelagatelju primerno nagrado. Slovenskemu pisateljskemu društvu je tudi odmenjena podpora. Poleg tega se je večja vsota odločila v podporo slovenskim dijakom, ki bi se učili na češkem vseučilišču. — Če se že začetkoma vrli spolek tako blagodušno spominja naših slovenskih zavodov, koliko lepega sadu nam še obeta v bodočnosti. — Slava vrlim bratom na severu; mi na jugu jim ne moremo dejanjski toliko vrniti, a v srečo jim ohranimo iskreno zahvalo ter zagotovilo, da hočemo po svojih močeh marljivo delati v prosep slovenstva. Ne bi li se v ta sijajni vzgled bratske vzajemnosti ozrli i oni slovenski odličnjaki, ki jih je neob obilniše blagoslovilo?

(„Dopolnjeno je!“) Ta velika slika Gabrijela Maxa, ki je v Budejčevah, Lincu in drugih mestih vzbujala splošno pozornost, razstavljena bo že jutri v slavnostni dvorani velike realke; vsak dan od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Vstopnina 20 kr.

(Premeščena) sta č. gg. kapelana J. Berlic iz Kamne Gorice v Mošnje in Avgust Šinkovec iz Prečine v Poljane nad Škofjo Loko.

(„Sokolski“ in pevski izlet v Litijo) dne 10. junija utegne postati prav pomenljiva narodna zabava. V Litiji delajo se že priprave za sprejem ljubljanskih gostov in znana vrla rodoljubka gospa Koblarjeva je v dokaz posebne naklonjenosti svoje do obeh društev porabila nju člane takoj po prihodu v Litijo k sebi na zajutrek. — Vspored izletu bode v poglavitnih točkah ta-le: Ob polu petih zjutraj odhod iz čitalnice z zastavama in godbo na kolodvor; ob petih odhod z mešanim vlakom v Litijo. Po prihodu v Litijo sprejel bode obe društvi o vstopu v trg občinski zastop, na kar bode zajutrek pri gospej Koblarjevi. Ob devetih sv. maša v župnej cerkvi litijske. Po sv. maši ogledali si bodo izletniki tovarno za svinec in živo srebro in predilnico. Opoludne bode skupni obed v gostilnici Oblakovej. Ob treh popoldne odhod na litijsko strelišče, kjer bode javna telovadba in ljudska veselica. Ob sedmih vrnó se izletniki skozi Litijo v gostilnico Treovo poleg kolodvora in bodo pričakali tam odhoda mešanega vlaka, s katerim se vrnejo ob desetih zvečer v Ljubljano in odkorakajo z godbo za društvenima zastavama v čitalnico. — Natančneje bode se vse naznanilo še s posebnimi listi, ki se bodo razdelili pravočasno „Sokolom“ in pevcem. — Oni nečlani, ki se želé vdeležiti skupnega obeda v gostilnici Oblakovej, oglase naj se najkasneje do 8. junija pri kustosu čitalničnem, pri g. Hugonu Turku, trgovcu na mestnem trgu, ali pa pri gosp. Avguštinu Štamcarju v pisarni banke „Slavije“, kjer bodo proti odmerjenemu plačilu prejeli izkaznico za obed.

(Levstikove zbrane spise) izdala bo tvrdka Kleinmayr & Bamberg. Vredništvo je prevzel gosp. prof. Levec.

(Pismena preskušnja zrelosti) vršila se bode na ljubljanski gimnaziji ves prihodnji teden, t. j. od 4. do 9. junija. Po sklepu šolskega leta, ki bode za vso gimnazijo dne 14. julija, bode skozi teden dni ustna matura.

(Domača umetnost.) Za zastavo bratovščine „Naše ljube Gospe“ v tukajšnji stolnici izdelal je izdelovatelj cerkvenih posod, g. Leop. Tratnik, jako ličen križ. Zastava je krasno delo in stane 1700 gld.

(Prihodnji mesečni zabavni večer „Sokolov“) s petjem in vojaško godbo bode v nedeljo dne 3. junija na vrtu čitalničnem na spomin dr. Janeza Bleiweisa.

(Vabilo) k slavnosti razvitja zastave bralnega društva v Kranji, katera bode v nedeljo, dne 3. junija 1888. Vspored: I. Ob 11. uri popoldne sv. maša. — II. Ob 1/2 1. uri popoldne sprejem došlih društev na kranjskem kolodvoru. — III. Ob 1/2 3. uri slavnost razvitja nove društvene zastave: a) Jenko: „Molitev“, zbor, poje „Slavec“; b) Slavnostni govor; c) Förster: „Naša zastava“, zbor s čveterosplovom in tenor-solo, poje „Slavec“, solo gosp. Iv. Meden. — IV. Slavnostni koncert: 1. Smetana: Koračnica iz opere „Prodana nevesta“, svira godba. — 2. Bendl: „Svoji k svojim“, zbor s čveterosplovom, poje „Slavec“. — 3. Škravp: „Podoknica“, čveterosplov, pojó gg. Trtnik, Štamcar, Pucihar, S. Nolli. — 4. Donicetti: Duet iz opere „Lucia di Lamermoor“, svira godba. — 5. Vilhar: „Naša zvezda“, zbor s tenor-solo, poje „Slavec“, solo gosp. Ivan Meden. — 6. Stern: „Slovanska četvorka“, svira godba. — 7. Veit: „Keber in evetlica“, čveterosplov, pojó gg. Trtnik, Štamcar, Pucihar, S. Nolli. — 8. Ipavie: „Prošnja“, osmerosplov s tenor-solo, poje „Slavec“, solo g. Iv. Meden. — 9. Ivanović: „Donauwellen“, valček, svira godba. — 10. Förster: „Samo“, zbor s čveterosplovom, poje „Slavec“. — 11. Bellini: Cavatina iz opere „Mesečnica“, svira godba. — 12. * * * „Tma je nastopila“, čveterosplov, pojó gg. Trtnik, Štamcar, Pucihar, S. Nolli. — 13. Ipavie: „Slovanska pesem“, zbor s tenor- in bariton-solo, poje „Slavec“, tenor-solo g. Iv. Meden. — Po končanem vspredu prosta zabava. — Slavnost in koncert se vrši na vrtu g. Goloba pri „Stari pošti“. — Vstop za nečlane 40 kr. za osebo, družina treh oseb 1 gld., člani 20 kr. — Pri slavnosti sodeluje ljubljanska mestna godba, pevsko društvo „Slavec“ in kvartet ljubljanske čitalnice. — Pri zelo neugodnem vremenu se slavnost preloži na nedoločen čas. — K obilni vdeležbi vabi o d b o r.

(Umrl) je predvčerajšnjim v Novem mestu avskultant Fran Jakše. N. v m. p.!

(Slovenski klub na Dunaji) ima svoj 11. večer v soboto 2. junija t. l. v Knausovi restavraciji „Zum Lothringer“ I. Kohlmarkt 24 v dvorani pri tleh. — Čital bode g. R. Pukl: „Mej slikami“. — Začetek ob osmi uri. — S tem vabijo se na Dunaji bivajoči Slovenci, da se vdeležé v obilnem številu tega večera.

(Notar g. Detiček) ustavi svoje uradno poslovanje v Gornjem gradu dne 30. junija in odpre v Celji pisarno dne 1. julija t. l.

(Življenje v kopelih.) V slatinske kopeli došlo je do 26. maja 115 oseb; v krapinske toplice do 21. t. m. 318 oseb; v varaždinske toplice do 19. t. m. 373 oseb.

(Šolstvo v Gradci.) Javnih ljudskih in meščanskih šol je imelo graško mesto v minolem letu 20 in sicer: 1 tri- in 1 jednorazredno deško meščansko šolo in 2 trirazredni dekliški šoli; 1 šestrazredno, 6 petrazrednih in 1 štirirazredno deško ljudsko šolo; 7 petrazrednih in 1 štirirazredno dekliško ljudsko šolo. Razven teh je bilo še 19 zasebnih ljudskih šol, od katerih ima šestorica pravico javnosti. Na javnih šolah je poučevalo 26 katehetov, 16 ravnateljv in nadučiteljv, 38 učiteljv, 11 učiteljic, 26 podučiteljv, 25 podučiteljic, 5 brezplačnih pomožnih učiteljv, 11 učiteljic za ženska ročna dela, 3 učiteljice za francoščino. Za šolo godnih otrok je imelo mesto 11.039 in sicer 5436 dečkov in 5603 deklice.

(V ministerstvo) notranjih zadev poklican je stavbeni svetovalec pri deželni vladi koroški, gospod Schrey.

(Vojno ministerstvo) naročilo je za poskušnjo pri američanskem elektrotehniku Maksimu nove puške gostocevke (mitraleze). Na Steinfeldu pri Dunajskem Novem mestu je Maksim vpričo nadvojvode Viljema

s svojo gostocevko razstrelil tarčo v štirih sekundah v podobi svojega imena.

(Visoko c. kr. trgovsko ministerstvo) dovolilo je z ukazom z dne 3. maja t. l., štev. 13.550, da se ustanovi v Borovnici s pošto združena brzojavna postaja. Dan otvoritve naznanilo bode c. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu.

(Takse) za izpite na graški tehniki iznašajo letos po razpisu c. kr. namestnika za inženirje vsake vrste in za arhitekte po 40 goldinarjev, za zemljemerce in kulturne tehnike pa le po 30 gold.

(S trnovske cerkve) padel je včeraj zjutraj 19letni krovce Miha Plestenjak. Zlomil si je levo nogo. Prenesli so ga zavestnega v deželno bolnišnico.

(Utonil) je, kakor se poroča iz Slovenjigrada, dne 9. t. m. v ribniški občini na Štajerskem petletni J. Kranjec, sin delavca v tovarni za steklovino. Deček je bil brez váruha in je padel v vodo. Strmec ga je zanesel pod kolo žage.

Telegrami.

Dunaj, 30. maja. (Ob 1. uri opoludne). Zbornica poslancev je danes dispozicijski zaklad sprejela s 169 glasovi proti 116; v špiritni razpravi govori glavni protigovornik Plener. Vladni predlog zaradi konvertovanja kranjskega zemljiškega dolga je ta teden zagotovljen. Konec zasedanju okrog 7. junija.

Dunaj, 30. maja. „Armeeverordnungsblatt“: Cesar je imenoval velikega kneza Pavla Aleksandroviča, stotnika v ulanskem polku „Alaksander II.“, polkovnikom tega polka.

Dunaj, 30. maja. Državni zbor je potrdil s 169 proti 116 glasovom sklep gospodske zbornice, da se zopet postavi v proračnu točka o dispozicijskem zakladu.

Berolin, 30. maja. Kakor piše „Vossische Ztg.“ našel je Virchow cesarjeve žleze popolnoma zdrave, kar je za celo stanje bolezni jako važno. Sploh se je Virchow zelo ugodno izjavil.

Berolin, 29. maja. „Armeeverordnungsblatt“ objavlja ministersko naredbo po koji se bo pri polku „garde du corps“ in vseh kirazirskih polkih opustil oklep pri opravi za vojsko; ti polki dobili bodo namesto dosedanjih revolverjev puške.

Spominjajte se ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

Umrli so:

26. maja. Franca Grošel, črevljarjeva hči, 9 dni, Trnovske ulice št. 3, jetika. — Gustav Hohn, privatni uradnik, 65 let, Florijanske ulice št. 12, spridenje jeter.

27. maja. Meta Prezel, živilja, 29 let, Cesta na južno železnico št. 1, Sepsis — Antonija Svetek, delavčeva hči, 5 mes., Hrenove ulice št. 14, katar v črevih.

V bolnišnici:

27. maja. Franc Rak, delavec, 22 let, jetika. — Franc Mohar, kajžarjev sin, 6 let, Vnetje ledic.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		srakomera v mm	toplomera po Celziju			
29.	7. u. zjut.	730.9	10.4	sl. svzh.	del. jasno	2.20
	2. u. pop.	730.8	19.4	"	"	dež
	9. u. zveč.	732.1	14.0	"	"	

Zjutraj deloma oblačno, popoldne ob 9. uri dež, potem deloma jasno. Srednja temperatura 14.6° C., za 1.9° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

30. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 45 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	80 „ 25 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 60 „
Papirna renta, davka prosta	92 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	866 „ — „
Kreditne akcije	279 „ 80 „
London	126 „ 70 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 03 „
Cesarski cekini	5 „ 95 „
Nemške marke	62 „ 10 „

Tržne cene

dné 30. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 18	Špeh povejen, kgr.	— 66
Rež,	4 22	Surovo maslo,	— 90
Ječmen,	3 74	Jajce, jedno	— 2
Oves,	2 92	Mleko, liter	— 8
Ajda,	4 22	Goveje meso, kgr.	— 56
Proso,	4 22	Telečeje	— 50
Koruza,	5 52	Svinjsko	— 50
Krompir,	1 96	Koštrunovo	— 34
Leča,	13 —	Pisance	— 55
Grah,	13 —	Golob	— 20
Fižol,	11 —	Seno, 100 kgr.	2 32
Maslo,	1 —	Slama,	2 14
Mast,	— 70	Drva trda, 4 mtr.	6 20
Špeh svež,	— 65	„ mehka, „	4 —

Največji katoliški zabavni list. XIV. letnik 1888.
Letnik 18 snopičev. Cena letniku 4 gld. 46 kr., po
pošti 5 gld. 36 kr.

Največji katoliški zabavni list. Vsebina 9. snopiča: Durch das Land der Skipetaren. Reise-Erinnerungen aus dem Türkenreich. Von Karl May (Fortsetzung.) — Xenien und Gnomen. Von E. Spruner. — Das Schloss zu Charlottenburg und das Mausoleum. — Der Aderschwamm. Von Dr. Friedrich. — Oliva. Von A. Kirsch. Zum Kapitel der Lavinien. Von A. R. von Müllheim. (Schluss.) — Meine erste Seereise. Von A. Karus. — Englische Seligmacherei. Von dr. Adolf Heine. — Römisches Leben am Main. Culturhistorische Skizze von Georg Schaack. — Der Waldbrand. Eine Geschichte aus Australien. — Allerlei. — Deret lepih ilustracij.

Dobiva se v „Katoliški Bukvarni“

„Kmetovalec“

je edini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi polji. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarske, vinarske in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gld., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gld. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobi vse izišle številke tistega letnika.

„Vrtinar“

je list s podobami, ki prinaša sad-jarske in sploh vrtnarske članke. „Vrtinar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtinarja“ dobi naročniki „Kmetovalec“ zastonj. (8)

Marijacejske kapljice za želodec, izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanju teka, slabosti želodca, smrdljivi sapi iz ust, napetji, kislem riganju, koliki, prehlajenji želodca, gorečici, kamenu, preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanju, glavobolu (ako ima svoj izvir v želodec), želodčnem krču, zaprtju, preobloženju želodca z jedili ali pijanci, boleznih vsled glist, boleznih na vrani in jetrah, ter zlati žili. — Cena steklenici z navodom o rabi 35 kr., dvojni steklenici 60 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar Karol Brady, Kremžir [na Moravskem]. Marijacejske kapljice za želodec niso tajno sredstvo. Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi, koji je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka steklenica v rudič papir, na kojem je zgorajšnja varstvena znamka, ter mora biti vrhu tega tudi še pove-dano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici, da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Kremžiru.

Pristne so dobiti: Ljubljana: lek. Gab. Piccolli, lek. Jos. Svoboda. — Postojna: lek. Fr. Baccareich, — Škofjaloka: lek. Karol Fabiani. — Radovljica: lek. Aleks. Roblek. — Rudolfovo: lek. Dominik Rizzoli, lek. Bergmann. — Kamnik: lek. J. Močnik. — Crnomelj: lek. J. Blažek. (21)

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)
priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastonj in franko.

Tolstost, medlost odstranite se sigurno po novi metodi. Vse kožne bolezni, kot lišaj, šinje, pege, ujed, rudeči nosovi in roke, lasne bolezni se temeljito ozdravijo. Pike vsled osepne in lasje na obrazu se za zmiraj odstranijo. V vsakem kozmetičkem vprašanji se daje svet in pomoč. Zdravi se pismeno, ko se je poslalo obširno poročilo, kojemu naj se priden pismena znamka za odgovor. Naslov je: (2)

„Hygiea-Officin“
Vratislava (Breslau) II.

Usojava se naznaniti, da sva doslej pod tvrdko GUSTAV TREO na Preširnovem trgu v Maurerjevi hiši obstoječo

prodajalnico špecerijskega, kolonijalnega, nasladnega blaga in barev

kupila in da jo bova pod tvrdko

Jeglič & LESKOVIC

vedla nadalje. Priporoča se naklonjenosti p. n. občinstva ter zagotavlja že naprej najpozornejšo postrežbo z najboljšim blagom po možno nizkih cenah.

(1)

Z odličnim spoštovanjem

Josip Jeglič. Fran Leskovic.

Najboljsi in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikerih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljsi pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJI“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (16)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Društvo ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje

ima

dné 4. junija 1888 ob 6. uri zvečer
v prostorih starega streljišča

XI. glavno zborovanje,

h kojemu se najljudneje vabijo vsi p. n. člani, dobrotniki in prijatelji temu dobrodelnemu zavodu. Z ozirom na tako odlično dobrodelno društvo prosi se za mnogobrojno vdeležbo visokočastitih članov.

Dnevni red:

1. Društveno poročilo za leto 1887/88.
2. Blagajnikovo poročilo.
3. Poročilo računskih pregledovalcev.
4. Nova volitev upravnega odbora, obstoječega iz 15 članov.
5. Nova volitev računskih pregledovalcev.
6. Slučajni nasveti.

(1)

Društveno vodstvo.

Gospodom šolskim predstojnikom
in učiteljem priporoča

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem
mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjerejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesno sterguljo, škarje za gosenice, ročno lopatico, drevesno žago, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno ščetko; orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči vrejena, po prav nizki ceni. (12)

Razstava Maxove slike v slavnostni dvorani zgornje realke.

Slavna velika Kristusova slika

„Dopolnjeno je!“

Slikal Gabriel Max.

To genijalno delo, ki v priprosti mogočnosti in prepričevalni nadnaravnosti vsesplošno obseza v istinitem pomenu in večnem učinku rešenje sveta na Golgati, razstavlja je praški dvorni založnik umetnin Nikolaj Lehmann za kratek čas (začenši s četrtkom 31. maja). Vsak dan od 9. ure dopoldne do 6. ure zvečer. (Vstopnina 20 kr.)

Ta slika je bila že razstavljena v umetniških društvih mnogih umetniških mest in v škofovskih palačah tu- in inozemstva ter je povsod vzbudila splošno zanimanje. (1)

Zahvala.

Pred poldrugim letom se je zavaroval moj ranjki mož pri zavarovalni družbi za življenje „The Gresham“ v Londonu za slučaj smrti na mojo korist.

Družba je po svojem tukajšnjem glavnem zastopu celo zavarovalno glavnicco najtočneje izplačala; zaradi tega se jej z veliko radostjo javno zahvaljujem ter priporočam vsakemu, naj sklene zavarovalno pogodbo pri tem splošnem in velikem zavodu, ki je znan po svoji največji solidnosti.

V Ljubljani, dné 11. maja 1888.

(1) **Marija Fattur.**

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah. (44)

☛ Cenilniki gratis in franko. ☛

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapetirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popoli-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapetirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmatratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špeci-jaliteto: altarne preproge.

☛ Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje. ☛

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškanske cerkvice v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupec so oljnaté barve v ploščevinastih pušicah (Bleebüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Izdajatelj: Jožef Jerič.

Ne zameniti z Radgonsko, to je Radkersburger.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goríc.

Kot zdravilna voda.

Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kisleci največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zasliženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda.

Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena poživljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šumeča, žejo gaseča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo.

Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatico, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja.

Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gorkoto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., cena za eno sobo 30 kr. do 1 gold.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo.

Liter radenske kisle vode ima v sebi 0-06 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočine kalija, matrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati s litijem pri protinastih bolnikih, kojih scavniske prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vsepihi, koje so dosegli pri enakih razmerah tudi drugi zdravniki.

Cenike razpošilja zastoj in franko kopališče radenske statine na Štajerskem.

(7) V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

Tu j e i.

28. maja.

Pri **Matién**: Fr. Pirchan, vežbanec, iz Trsta. — Jožef Testin, trgovec z usnjem, iz Kočevja. — Dr. Frane Stanek, polkovni zdravnik, iz Grada. — Viljem Ebert, trgovec, z Dunaja. — Adolf Saulich, z Dunaja. — Frank, trgovec, z Dunaja. — A. Petermüller, inženir, iz Aleksandrije.

Pri **Stonu**: Konstantin vitez pl. Baum-Appelshofen, konzul, iz Smirne. — Ig. Löwinger, z Ogerskega. — Pulzer, trgovec, iz Reke. — Graf, trgovec, iz Brna. — Moric Maurer, iz Trsta. — Podhradecky, potovalec, z Dunaja. — Marija Domladič, posestnica, iz Bistrice. — Jožef Stapf, s Tirolskega.

Pri **Avstrijskem caru**: Valentin Koželj, iz Olševka. — Srečko Punzengruber, trgovec, s Češkega. — Jožef in Terezija Krakep, iz Metlike. — Leopold Armič, tovarnar, iz Tržiča. — F. Bernot, trgovski pomočnik, s Koroškega.

Zavod za pohištvo in dekoracije Frana Doberlet-a

Franciškanske ulice št. 14 — Ljubljana — Dunajska cesta h. šte. 8

priporoča svojo jako bogato zalogo

oprav za spalnice, jedilnice in salone, pohištva vsake vrste,

od najpreprostejšega in najcenejšega do najfinejšega. — Velika zaloga obojev, rouleaux, okenskih karniš, zastorov, preprog in snovi za hišno opravo.

Oprava za stanovanja, hotele, kopelji, gostilnice, kavarne.

Priproste in razkošne

ženitovanjske bale, solidno in ceno izdelane.

Vsakovrstne dekoracije.

Jaz prodajam pod jamstvom le dobro brezhibno blago po jako nizkih cenah, — po sporazumljenji tudi proti obročnim plačilom — in priporočam torej svoj zavod vsem, zlasti pa velečastitim gospodom duhovnikom za izdelavo dekoracij za cerkvene namene. Z velespoštovanjem

(2)

Fran Doberlet.

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna in vrata, storje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, priznано najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posameznadela.

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu dobivati vodo; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(12)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

☛ Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengensfeder Gyps) za gnojenje polja.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.